

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องต่อร่างหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายทองคำ

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายทองคำตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้

1. วิธีการ จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ธปท. ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ 13 - 20 มกราคม 2569 ผ่านเว็บไซต์ ธปท. (www.bot.or.th) และระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) โดยมีผู้ร่วมให้ความคิดเห็นผ่านช่องทางดังกล่าว รวมทั้งสิ้น 7 ราย รวมถึงจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นกับผู้ที่เกี่ยวข้อง (focus group) รวม 14 ราย เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2569

ทั้งนี้ ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นและรายละเอียดของประเด็นที่นำไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ปรากฏตามเอกสารแนบ 1-2

2. ผู้เกี่ยวข้องในการรับฟังความคิดเห็น:

- 1) ผู้ประกอบธุรกิจทองคำ
- 2) ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- 3) ผู้ประกอบธุรกิจประเภทอื่น

3. ผลการพิจารณา

ในการรับฟังความคิดเห็น ผู้ที่แสดงความคิดเห็นได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายทองคำตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ซึ่ง ธปท. ได้พิจารณาความเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ และจะนำไปประกอบการพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์ดังกล่าว โดยสามารถสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้อง และคำชี้แจงของ ธปท. ในแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณา
1. การกำหนดวงเงินการซื้อขายทองคำในประเทศเพื่อประโยชน์ในการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน เช่น ให้ซื้อหรือขายทองคำที่เป็นเงินบาทผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ได้ไม่เกินวันละ 20-100 ล้านบาทต่อรายต่อแพลตฟอร์ม ยกเว้นในบางกรณี เช่น 1) แพลตฟอร์มที่มีลักษณะออมทอง (ที่ลูกค้าไม่สามารถขายทองในแพลตฟอร์มได้) 2) ลูกค้าของแพลตฟอร์มที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ 3) ผู้ได้รับอนุญาตจาก ธปท. เป็นรายกรณีให้ซื้อขายทองคำเกินวงเงินที่กำหนดได้ ทั้งนี้ มีช่องทางหรือแนวทางให้ผู้ที่มีทองคำในแพลตฟอร์มเกินกว่าวงเงินขายที่กำหนดก่อนวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ สามารถ	ส่วนใหญ่เห็นด้วย (70%) เนื่องจากการกำหนดวงเงินการซื้อขายทองคำในประเทศจะช่วยให้หน่วยงานทางการสามารถดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ควรกำหนดวงเงินที่ไม่ต่ำเกินไปและควรให้เวลาในการพัฒนาระบบรองรับการจำกัดวงเงินเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ ผู้ตอบ ‘ไม่เห็นด้วย’ (30%) เนื่องจากการเป็นการจำกัดสิทธิประชาชนที่ประสงค์ลงทุนทองคำเพื่อการออมและสร้างความมั่นคงทางการเงิน และเป็นการจำกัดโอกาสในการทำธุรกิจของผู้ประกอบการทองคำในการซื้อขายทองคำบาทกับลูกค้า ทั้งนี้ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ● ควรพิจารณากำหนดวงเงินซื้อขายให้เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเลี่ยงเกณฑ์ เช่น การเลี่ยงไปซื้อขายกับร้านอื่น (Cross Platform) หรือกระจายบัญชีซื้อขาย (Nominee) รวมทั้งอาจกำหนดวงเงินตามศักยภาพหรือฐานะทางการเงินของลูกค้าแทนการกำหนดเป็นวงเงินเดียว และควรกำหนดวงเงินตามจำนวนบาททองคำเพื่อให้สอดคล้องกับสถานะที่ราคาทองคำผันผวน ● ควรมีข้อยกเว้นให้ลูกค้าบางกลุ่ม เช่น นักลงทุนรายใหญ่ที่มีการยืนยันตัวตน (Know Your Customer: KYC) และแสดงแหล่งที่มาของเงินชัดเจน หรือผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ เพื่อความเป็นธรรมในการทำธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อย	การดูแลธุรกรรมซื้อขายทองคำซึ่งจะช่วยลดผลกระทบของธุรกรรมดังกล่าวต่อค่าเงินบาท เป็นการดำเนินการที่มีความจำเป็นในการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนในการนี้ ธปท. จะพิจารณากำหนดวงเงินที่เหมาะสมโดยจะมุ่งเน้นลูกค้าของร้านทองรายใหญ่ที่มีการซื้อขายในปริมาณสูง ซึ่งส่งผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนโดยเฉพาะช่วงที่ราคาทองคำผันผวน โดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อลูกค้าในวงกว้างหรือการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจทองคำในภาพรวม นอกจากนี้ ธปท. จะยกเว้นการกำหนดวงเงินสำหรับการขายทองคำที่ลูกค้าถือครองอยู่เดิมในแพลตฟอร์ม รวมทั้งกรณีอื่น ๆ ที่ไม่ได้เข้าข่ายเป็นการซื้อขายในลักษณะข้างต้นได้แก่ การซื้อขายผ่านแพลตฟอร์มเพื่อการออมทอง และการซื้อขายกับผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ ธปท. ได้รับ อีกทั้งผู้ที่ต้องการซื้อขายเกินวงเงินยังสามารถยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. เป็นรายกรณีโดย ธปท. จะพิจารณาตามความเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความยืดหยุ่นสำหรับกรณีที่มีความจำเป็น

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณา
ขายทองคำดังกล่าวได้ตามจำนวนที่มีอยู่โดยไม่ถูกจำกัดวงเงินการขาย		นอกจากนี้ ธปท. ตระหนักถึงความจำเป็นของผู้ประกอบธุรกิจทองคำในการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบเพื่อรองรับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่โดยจะให้ผู้ประกอบธุรกิจได้มีเวลาที่เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมก่อนที่หลักเกณฑ์ใหม่จะมีผลบังคับใช้
2. การกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำที่เป็นเงินบาทและดอลลาร์สหรัฐฯ ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับลูกค้าที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ เช่น การจ่ายหรือรับเงินค่าทองคำต้องใช้บัญชีเงินฝากของลูกค้าที่แจ้งไว้กับผู้ประกอบการทองคำเท่านั้น โดยไม่สามารถใช้บัญชีบุคคลอื่นหรือรับจ่ายเป็นเงินสดได้ การซื้อขายทองคำบนแพลตฟอร์มต้องชำระเพิ่มเติมจำนวนทันที การรับมอบทองคำต้องกระทำด้วยตนเองโดยไม่สามารถโอนให้แก่ผู้อื่นได้ การรับมอบทองคำ	ส่วนใหญ่เห็นด้วย (80%) กับการกำหนดเงื่อนไขเฉพาะบางเรื่อง ได้แก่ การให้รับจ่ายเงินและรับมอบส่งมอบทองคำกับลูกค้าที่เป็นผู้ที่ทำรายการซื้อขายเท่านั้น และให้รับจ่ายเงินเต็มจำนวนโดยไม่สามารถหักกลบและรับจ่ายเฉพาะส่วนต่างได้ โดยเงื่อนไขดังกล่าวจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและลดความเสี่ยงด้านการทำธุรกรรมที่ไม่ถูกกฎหมายและการซื้อขายทองคำที่ไม่ใช่เพื่อกิจกรรมการค้าปกติ รวมทั้งสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลธุรกรรมทางการเงินที่รัดกุม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนและตลาดซื้อขายทองคำโดยรวม อย่างไรก็ดี ผู้ให้ความเห็นส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดเงื่อนไขการซื้อขายทองคำในประเด็นอื่น ๆ เนื่องจากอาจเป็นข้อจำกัดในทางปฏิบัติ ได้แก่ ● การไม่ให้รับจ่ายเงินสด และต้องชำระเต็มจำนวนทันที โดยเห็นว่าควรยืดหยุ่นโดยให้ลูกค้าสามารถชำระเงินในรูปแบบต่าง ๆ ได้ เช่น บัญชี e-money บัตรเครดิต หรือเงินสด เพื่อความคล่องตัวของลูกค้า	การกำหนดเงื่อนไขการซื้อขายทองคำในประเทศทั้งสกุลบาทและดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นไปเพื่อช่วยจำกัดผลกระทบต่อค่าเงิน เพิ่มความโปร่งใส และดูแลให้การซื้อขายทองคำเป็นไปเพื่อกิจกรรมการค้าการลงทุนปกติซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงที่การซื้อขายทองคำจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางการเงิน ตลอดจนช่วยให้การซื้อขายทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์มีมาตรฐานมากขึ้น ทั้งนี้ ในการพิจารณากำหนดเงื่อนไขการซื้อขายทองคำ ธปท. จะพิจารณาอย่างรอบคอบและดำเนินการตามความจำเป็นโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อการซื้อขายทองคำควบคู่ไปกับความจำเป็นในการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนและการเพิ่มความโปร่งใสในการซื้อขายทองคำ ซึ่งเงื่อนไขบางประการที่ ธปท. มีแผนที่จะกำหนด

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณา
ที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 1-5 กิโลกรัมขึ้นไป ต่อวัน ให้รับมอบในวันที่ T+2 นับจากวันที่สั่งซื้อ รวมถึงไม่อนุญาตให้ขายทองคำโดยไม่มีทองคำไว้ก่อน (short sell)	และสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติในปัจจุบัน ทั้งนี้ สำหรับเงื่อนไขการชำระเต็มจำนวนทันทีอาจกระทบลูกค้าบางกลุ่มที่ยังซื้อขายโดยวางเงินหลักประกันและชำระเงินในวันที่ T+2 อีกทั้งร้านทองบางรายยังไม่มีระบบรองรับ ● การรับมอบส่งมอบทองคำด้วยตนเอง และให้ขายทองคำโดยต้องมีทองคำอยู่ในบัญชีซื้อขายบนแพลตฟอร์มก่อน โดยเห็นว่าควรเพิ่มความยืดหยุ่นในการรับมอบทองคำแบบอื่น เช่น มอบอำนาจให้ผู้อื่นมารับแทนได้ หรืออาจกำหนดวงเงินให้ลูกค้ามอบทองคำให้แก่ผู้อื่นได้ เช่น เป็นของขวัญ ซึ่งความเสี่ยงต่ำจากการที่แพลตฟอร์มได้ KYC ลูกค้าแล้ว นอกจากนี้ การห้าม short sell จะทำให้ผู้ลงทุนขาดเครื่องมือในการป้องกันความเสี่ยงในช่วงราคาขาลง รวมทั้งควรยกเว้นให้บางกลุ่ม เช่น กลุ่มลูกค้าที่รับทองและเก็บไว้เอง หรือซื้อทองจากร้านหนึ่งและนำไปขายกับอีกร้านหนึ่งเพื่อเป็นทางเลือกแก่ลูกค้าให้ได้ราคาดีที่สุด ● การรับมอบทองคำในวันที่ T+2 ไม่เห็นด้วยเนื่องจากเป็นการสร้างความเสี่ยงด้านราคาให้แก่ผู้ลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ และเป็นการลดศักยภาพการแข่งขันของร้านทอง ทั้งนี้ ผู้ตอบ ‘ไม่เห็นด้วย’ (20%) โดยเห็นว่าอาจกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ และลูกค้าอาจย้าย	นั้นก็สอดคล้องกับการดำเนินการในปัจจุบันของผู้ประกอบธุรกิจทองคำหลายรายอยู่แล้ว เช่น การรับจ่ายเงินและรับมอบส่งมอบทองคำให้ตรงกับผู้ที่ซื้อขายทองคำ และการรับจ่ายเงินเต็มจำนวนโดยไม่มีการหักกลบและรับจ่ายเฉพาะส่วนต่าง ดังนั้น การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวจึงอาจไม่ได้เพิ่มภาระต่อผู้ประกอบธุรกิจทองคำมากนัก ส่วนเงื่อนไขอื่น ๆ อาจมีผลกระทบต่อการซื้อขายทองคำบ้าง แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศ ในภาพรวมในระยะยาว โดย ธปท. จะดูแลให้ผู้ประกอบธุรกิจได้มีเวลาที่เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะให้ถือปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ เช่นเดียวกับการให้ซื้อขายทองคำตามวงเงินที่กำหนดข้างต้น นอกจากนี้ ธปท. มีนโยบายสนับสนุนการซื้อขายทองคำด้วยเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ มาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่นักลงทุนที่ต้องการผลตอบแทนจากราคาทองคำในตลาดโลกที่ไม่ได้มีการคำนวณผ่านอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาท และช่วยลดผลกระทบต่อค่าเงินบาท โดย ธปท. ได้ผ่อนคลายกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณา
	การลงทุนไปยังแพลตฟอร์มต่างประเทศ รวมทั้งอาจกระทบต่อความสามารถในการติดตามเงินทุนที่แท้จริง พร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เช่น ● อาจพิจารณาแนวทางการอนุญาตให้แพลตฟอร์มออนไลน์ดำเนินการในบางเงื่อนไขชั่วคราวใน Regulatory Sandbox เช่น การให้ short sell และการให้รับจ่ายส่วนต่างของราคาทองคำ เพื่อให้หน่วยงานสามารถศึกษาและประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นในวงจำกัด รวมถึงเพื่อให้ภาคธุรกิจมีระยะเวลาในการปรับตัวก่อนจะบังคับใช้เกณฑ์เป็นการทั่วไป ● อาจพิจารณาแนวทางสนับสนุนแพลตฟอร์มซื้อขายทองคำดอลลาร์เพิ่มเติม เช่น การใช้ FX E-money (เช่น travel card) เพื่อชำระค่าทองคำซึ่งช่วยให้ลูกค้าสามารถบริหารความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนได้เอง และทำให้ตลาดมีความโปร่งใสเป็นระบบมากขึ้น อีกทั้งสนับสนุนการพัฒนาตลาดทองคำในทิศทางที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล	เพื่ออำนวยความสะดวกในการชำระค่าทองคำด้วยสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ รวมทั้งอยู่ระหว่างหารือร่วมกับผู้ประกอบการกิจทองคำเพื่อหาแนวทางลดอุปสรรคในการชำระเงินเพื่อสนับสนุนการซื้อขายทองคำด้วยเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติม
3. ประเด็นความเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ	มีผู้ให้ข้อเสนอแนะและประเด็นคำถามอื่น ๆ สรุปได้ดังนี้ - อาจพิจารณาแนวทางการกำกับดูแลที่มุ่งเน้นการป้องกันและสกัดกั้นเงินที่ไม่สุจริตควบคู่ไปกับการกำกับดูแลธุรกรรมซื้อขายทองคำ รวมทั้งควรมีการเชื่อมโยงการจัดส่งรายงานข้อมูลธุรกรรมที่มีมูลค่าสูงและพฤติกรรมผิดปกติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อลดภาระและ	ที่ผ่านมา ธปท. ได้ดำเนินการยกระดับการกำกับดูแลธุรกรรมทางการเงินเพื่อให้ธุรกรรมดังกล่าวเป็นไปเพื่อกิจกรรมการค้าการลงทุนปกติ โดย ธปท. ได้ประสานและร่วมดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูล ตลอดจนเพิ่ม

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณา
	ผลกระทบที่ไม่จำเป็นต่อกิจกรรมการค้าปกติและเพื่อสนับสนุนให้ตลาดซื้อขายทองคำมีความโปร่งใสและมั่นคงในระยะยาว - อาจพิจารณามาตรการลดแรงจูงใจในการซื้อขายทองคำผ่านการปรับกระบวนการหรือข้อกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น รวมถึงส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงช่องทางการลงทุนทองคำในรูปแบบอื่น ๆ เช่น Gold ETF, Digital Gold หรือผลิตภัณฑ์การลงทุนที่ตอบโจทย์ด้านสภาพคล่องและความเสี่ยงอย่างเหมาะสม - ในการกำกับดูแล ธปท. ควรพิจารณาปัจจัยแวดล้อมอื่นประกอบในการกำหนดเงื่อนไขหรือวงเงินด้วย เช่น สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ขาดแคลนธุรกิจ New S-Curve ในตลาดทุนไทยและข้อจำกัดในการลงทุนต่างประเทศที่ยังมีความเข้มงวด ทำให้ทองคำเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องที่นักลงทุนไทยเข้าถึงได้รวดเร็ว	ประสิทธิภาพในการตรวจสอบติดตามธุรกรรมอย่างครอบคลุมและเป็นระบบมากขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ให้บริการทางการเงินเป็นเครื่องมือในการฟอกเงินหรือกระทำอาชญากรรมทางการเงิน โดยการกำหนดเงื่อนไขในการทำธุรกรรมทองคำในระยะถัดไปก็จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อลดความเสี่ยงไม่ให้เกิดการซื้อขายทองคำถูกใช้เป็นช่องทางในการดำเนินกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย นอกจากนี้ ธปท. ยังได้สนับสนุนการกระจายการลงทุนของนักลงทุนไทยอย่างต่อเนื่อง โดยได้ทยอยผ่อนคลายนโยบายการแลกเปลี่ยนเงินมาเป็นลำดับเพื่อเอื้อต่อการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบัน ผู้ลงทุนสถาบันสามารถลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้เสรี และผู้ลงทุนรายย่อยสามารถลงทุนในหลักทรัพย์ดังกล่าวโดยผ่านตัวกลางในไทยได้ไม่จำกัดจำนวน หรือด้วยตนเองภายใต้วงเงิน USD 5 ล้านต่อปี รวมทั้ง ธปท. ยังให้การสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเพิ่มผลิตภัณฑ์การลงทุนในประเทศที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกของนักลงทุนไทยอีกทางหนึ่งด้วย

เอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 และกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. 2565 กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder Consultation) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ หรือมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ หรือภาคประชาชน เพื่อนำข้อมูล ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของบุคคลดังกล่าว มาใช้ประกอบการพิจารณาในขั้นตอนของการออกกฎ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน โดย ธปท. ขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

วิธีการรับฟังความคิดเห็น : 1. ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. (www.bot.or.th) ระหว่างวันที่ 13 - 20 มกราคม 2569
2. ผ่านระบบกลาง (www.law.go.th) ระหว่างวันที่ 13 - 20 มกราคม 2569

1. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และความจำเป็นที่ต้องมีกฎขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือทำภารกิจในเรื่องนั้น ตลอดจนความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

ปัจจุบันการซื้อขายทองคำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงเวลาธรรมาภิบาลการซื้อขายทองคำที่มีปริมาณสูงอาจส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ในการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน จะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำ เพื่อลดผลกระทบของธุรกรรมดังกล่าว ต่ออัตราแลกเปลี่ยนและช่วยให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพมากขึ้น ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอันจะนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

2. คำอธิบายหลักการหรือสาระสำคัญของร่างกฎ

กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายทองคำเพื่อการรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน โดยหลักเกณฑ์ปัจจุบันอนุญาตให้มีการซื้อขายทองคำในประเทศได้ซึ่งรวมถึงการซื้อขายทองคำล่วงหน้าทั้งในและนอกศูนย์ซื้อขายสัญญาล่วงหน้า และให้ซื้อขายทองคำในต่างประเทศได้ยกเว้นการซื้อขายทองคำล่วงหน้าในต่างประเทศซึ่งต้องได้รับอนุญาตจาก ธปท.

อย่างไรก็ดี เนื่องจากธุรกรรมการซื้อขายทองคำที่มีปริมาณสูงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ธปท. จึงมีแนวทางปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายทองคำเพื่อประโยชน์ในการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน โดยจะมีการกำหนดเงื่อนไขการซื้อขายทองคำในประเทศ เช่น

1. กำหนดวงเงินการซื้อขายทองคำ ให้ลูกค้าของแพลตฟอร์มสามารถซื้อหรือขายทองคำที่เป็นเงินบาทผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ได้ไม่เกินด้านละ 20 – 100 ล้านบาทต่อรายต่อวันต่อแพลตฟอร์ม ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

- 1) แพลตฟอร์มที่มีลักษณะออมทอง (ที่ลูกค้าไม่สามารถขายทองในแพลตฟอร์มได้)
- 2) ลูกค้าของแพลตฟอร์มที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ¹
- 3) ผู้ได้รับอนุญาตจาก ธปท. เป็นรายกรณีให้ซื้อขายทองคำเกินวงเงินที่กำหนดได้

ทั้งนี้ จะพิจารณาให้มีช่องทางหรือแนวทางให้ลูกค้าที่ฝากทองคำในแพลตฟอร์มเกินกว่าวงเงินขายที่กำหนดก่อนวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ สามารถขายทองคำดังกล่าวได้ตามจำนวนที่มีอยู่ โดยไม่ถูกจำกัดวงเงินต่อวัน

2. กำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำที่เป็นเงินบาทและดอลลาร์สหรัฐฯ ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ สำหรับลูกค้าที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ เช่น

- 1) การรับจ่ายเงินค่าทองคำ ให้กระทำผ่านบัญชีเงินฝากของลูกค้าที่แจ้งไว้กับผู้ประกอบการธุรกิจทองคำเท่านั้น โดยไม่สามารถใช้บัญชีบุคคลอื่นหรือรับจ่ายเป็นเงินสดได้
- 2) การซื้อขายทองคำบนแพลตฟอร์มต้องชำระเงินเต็มจำนวนทันที และไม่สามารถหักกลบยอดซื้อและยอดขายเพื่อรับจ่ายเฉพาะส่วนต่างได้
- 3) ลูกค้าต้องรับมอบทองคำด้วยตนเอง โดยไม่สามารถโอนทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ให้แก่ผู้อื่นได้
- 4) ลูกค้าที่ต้องการรับมอบทองคำที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 1-5 กิโลกรัมต่อวัน ให้รับมอบทองคำ หลังจากวันที่สั่งซื้อทองคำ 2 วันขึ้นไป (T+2 ขึ้นไป)
- 5) ลูกค้าที่ขายทองคำในแพลตฟอร์มออนไลน์ต้องมีการถือครองทองคำในแพลตฟอร์มก่อน จึงจะสามารถส่งขายทองคำได้ (ไม่อนุญาตให้ short sell)

3. ผลกระทบที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ จากกฎในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ หรือผลกระทบในทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำในประเทศข้างต้น จะทำให้การซื้อขายหรือลงทุนในทองคำที่เป็นแพลตฟอร์มออนไลน์มีข้อจำกัดขึ้น โดยลูกค้าจะไม่สามารถซื้อหรือขายทองคำได้เกินกว่าวงเงินที่กำหนด (ยกเว้นในบางกรณี) โดยการกำหนดวงเงินดังกล่าวจะมุ่งเป้าหมายไปยังลูกค้าที่ซื้อหรือขายทองคำที่เป็นเงินบาทผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ในปริมาณสูง โดยจะส่งผลกระทบจำกัดต่อผู้ที่ซื้อหรือขายทองคำรายย่อยทั่วไป ผู้ที่ออมทอง ผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ใช้ทองคำในการผลิตสินค้า ทั้งนี้ สำหรับการกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์อาจส่งผลกระทบต่อผู้ที่ซื้อหรือขายทองคำทั่วไป เนื่องจากจะมีภาระเพิ่มขึ้นในการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ อย่างไรก็ตาม การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวจะช่วยลดผลกระทบของการซื้อขายทองคำ

¹ เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องประดับและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

ที่มีต่ออัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งเพิ่มความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นในการซื้อขายทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งจะนำไปสู่เสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินในภาพรวม

4. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ (ถ้ามี)

1) ระบบอนุญาต

ไม่มี

2) ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

3) การกำหนดโทษอาญา

ไม่มี

4) การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มีการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในกรณีมีผู้ต้องการซื้อขายเกินวงเงินที่กำหนด เพื่อให้การกำกับดูแลมีความเหมาะสมโดยคำนึงถึงความจำเป็นของภาคธุรกิจและประชาชนควบคู่ไปกับการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน

ทั้งนี้ สามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน ฝ่ายนโยบายและกำกับ
การแลกเปลี่ยนเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โทร. 0-2356-7349 , 0-2356-7348 หรือ E-mail :

FOG_ECST@bot.or.th

หมายเหตุ: เนื่องจากการออกหลักเกณฑ์ข้างต้นมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อลดผลกระทบของ
ธุรกรรมทองคำต่อความผันผวนของค่าเงินบาทและช่วยให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพ รวมทั้ง ธปท.
จะมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการจัดประชุม ซึ่งเชิญผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง เช่น
ผู้ประกอบการธุรกิจทองคำ เข้าร่วมประชุม (Focus Group) ด้วย ธปท. จึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อแนวทาง
ปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 13 – 20 มกราคม 2569

แบบฟอร์มความเห็นต่อร่างหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ
การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน
ตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

.....

ชื่อหน่วยงาน.....

ชื่อผู้ประสานงาน/ผู้ตอบแบบสอบถาม.....

ตำแหน่ง.....

โทรศัพท์ E-mail.....

.....

ประเด็นที่ขอรับฟังความเห็น

1. การกำหนดวงเงินการซื้อขายทองคำในประเทศเพื่อประโยชน์ในการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน
เช่น ให้ซื้อหรือขายทองคำที่เป็นเงินบาทผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ได้ไม่เกินวันละ 20-100 ล้านบาทต่อรายต่อแพลตฟอร์ม
ยกเว้นในบางกรณี เช่น

- 1) แพลตฟอร์มที่มีลักษณะออมทอง (ที่ลูกค้าไม่สามารถขายทองในแพลตฟอร์มได้)
- 2) ลูกค้าของแพลตฟอร์มที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ
- 3) ผู้ได้รับอนุญาตจาก ธปท. เป็นรายกรณีให้ซื้อขายทองคำเกินวงเงินที่กำหนดได้

ทั้งนี้ มีช่องทางหรือแนวทางให้ผู้ที่มีทองคำในแพลตฟอร์มเกินกว่าวงเงินขายที่กำหนดก่อนวันที่ประกาศ
มีผลบังคับใช้ สามารถขายทองคำดังกล่าวได้ตามจำนวนที่มีอยู่โดยไม่ถูกจำกัดวงเงินการขาย

☐ เห็นด้วย เนื่องจาก

.....

☐ ไม่เห็นด้วย เนื่องจาก

.....

☐ ไม่มีความเห็น เนื่องจาก

.....

2. การกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำที่เป็นเงินบาทและดอลลาร์สหรัฐฯ ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับลูกค้าที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ เช่น การจ่ายหรือรับเงินค่าทองคำต้องใช้บัญชีเงินฝากของลูกค้าที่แจ้งไว้กับผู้ประกอบการธุรกิจทองคำเท่านั้น โดยไม่สามารถใช้บัญชีบุคคลอื่นหรือรับจ่ายเป็นเงินสดได้ การซื้อขายทองคำบนแพลตฟอร์มต้องชำระเงินเต็มจำนวนทันที การรับมอบทองคำต้องกระทำด้วยตนเองโดยไม่สามารถโอนให้แก่ผู้อื่นได้ การรับมอบทองคำที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 1-5 กิโลกรัมขึ้นไปต่อวัน ให้รับมอบในวันที่ T+2 นับจากวันที่สั่งซื้อ รวมถึงไม่อนุญาตให้ขายทองคำโดยไม่มีทองคำไว้ก่อน (short sell)

☐ เห็นด้วย เนื่องจาก

.....

☐ ไม่เห็นด้วย เนื่องจาก

.....

☐ ไม่มีความเห็น เนื่องจาก

.....

3. ประเด็นความเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

หมายเหตุ : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จะเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง เบอร์โทรศัพท์ และอีเมล เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิง และติดต่อประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการรับฟังความคิดเห็นสำหรับประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหรือประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 โดยมีระยะเวลาการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว 10 ปี หรือเพียงพอที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ข้างต้นเท่านั้น ทั้งนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลของท่านอาจถูกเปิดเผย ส่งหรือโอนไปยังหน่วยงานรัฐอื่นเพื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย

อนึ่ง ท่านมีสิทธิในฐานะเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือหากท่านมีข้อสงสัยหรือข้อสอบถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ธปท. ผ่านอีเมล DPO@bot.or.th

โปรดส่งความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะมายังส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน
ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน สายตลาดการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
ผ่านทาง E-mail: fog_ecst@bot.or.th ภายในวันที่ 20 มกราคม 2569
ธปท. ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้